

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön. — ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. — Egy példány 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: BETE GH PÁL LAPTULAJDONOS
FŐMUNKATÁRS: FÜLEI SZ. LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint Nyílt-tér sora 1 K. — M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. sz..

A tüzes nyelvek ünnepén.

A sima és hajlékony nyelvek korszakában időszerű az ünnep alkalma nélkül is a tüzes nyelvekről beszélni. Az ünnep idején meg kétszeresen az.

A sima és hajlékony nyelv szép és nemes dolog, ha társaink iránt való gyöngéd figyelemből, szeretetteljes kiméletből ilyen; de alávaló, ha a simaság és hajlékonyság csak arra való, hogy felelősség nélkül üssön sebet; a sima és hajlékony nyelv szép dolog, ha azért ilyen, mert, művésze bizik az igazság erejében, még ha a legdiszkrétebb formában jut is az kifejezésre, de csunya, ha a szándék elburkolására, társunk megtevesztésére van szánva.

Sajnos, a sima nyelv, mely minden szóra, minden hangsulyra, minden árnyalatra, minden írásjelre annyira vigyáz, a legtöbbször nem az imént említett nemes érzelmekből ered. Nem élünk apostoli korszakot. Nincsenek, vagy ritkák a tüzes nyelvek. Mert ritka az erős, a nagy meggyőződés. Az Igazságnak ereje és lelke nem ihlet meg, nem ragad magával bennünket. Azért nem adatik meg nekünk, hogy mit szóljunk. Azért nincs a beszédünknek magával ragadó ereje, még ha erős hangot használunk is, mert azok a szavak nem a szívnek forrásából fakadnak. Épp úgy ki vannak számítva, cirkalmazva, mint a sima nyelv szavai.

Nem élünk apostoli idöket. Nincs is eszme, nincs is irány, mely szavaink, tetteink nyomán ellenállhatatlan erővel ragadná magával az emberek millióit. Nincs erős hitünk, nincs erős meggyőződésünk. Miről tenének hát tanubizonyságot a tüzes nyelvek? A tüzes nyelv is csak gyarló megnyilvánulása a szent hevülettől égő szívnek. Hidegen hagy hát bennünket a szent meggyő-

ződésnek nagyszerű ünnepe is. Gyengék vagyunk hozzá, hogy befogadjuk a Szent Lelket.

Nem az életért küzdünk, hanem a megélhetésért. Meg nem tagadni önmagunkat, hivnek lenni önmagunkhoz az igazságunkban: ez az élet; a jobb megélhetésért való sanyibujkálás, alkudozás, örökös hajladozás: ez a vegetálás, mely az emberhez nem méltó.

Nem vagyunk elég erősek az Igazság lelkének befogadására, kebleinkben állandó elszállásolására, ahhoz azonban elég gyöngék vagyunk, hogy lépten-nyomon vétkezünk a Szent Lélek ellen.

Nem azt nézzük, mi az igaz, hanem azt, hogy mi jó egyénileg a külső sikerek szempontjából nekünk; sokszor még ennél is mélyebbre sülyedünk: csak azt nézzük (ha felelősség nélkül cselekedhetünk), mi rossz embertársunknak. Hazugságokkal, hazudozásokkal ámitunk másokat s alacsonyítjuk le magunkat önmagunk előtt. Sülyedésünk olykor-olykor olyan arányokat vesz, hogy még csak nem is szegyenkezünk. Hazug étellel képesek vagyunk az emberek szeme közé nézni, sőt undorodás nélkül a szívünkbe pillantani s nyugodtan aludni.

Nem a tévedéseknek, hanem a szándékos tévedéseknek korát éljük. A tévedés is nagy dolog, ha erős hit az alapja, meggyőződés a folyománya, mert eszköze lehet az ellene sikra szálló, vele birkózó, e küzdelemben megtisztuló igazságnak; de a hazugság aljas és gonosz, termékenysége csak önmagának sokszorosítását, az élet megrontását, nemesebb örömeinek pusztítását eredményezi. A maga becsületes ábrázatában jár-kél az igaz és sokszor a lárvá levetésére hívja még a hamisat is; álarcában csuszik-mászik a hazug és begombolkozásra bírja még az igazat is.

Ki nem érzi, ki nem látja mindennap a maga, vagy társainak hazug életét? Ki nem látja, hogy az emberek hitük, jobb meggyőződésük ellen beszélnek, cselekszenek, csak hogy valami kis szóra is alig érdemes előnyt biztosítsanak maguknak?

S hányan gondolják meg, minő nagy árt fizetnek azokért a csekélységekért?

Az igaz élet luxusát kevés ember enged meg magának. Azt tartják, igen nagy fényűzés. Pedig nem az. *Az igaz élet az egyéni boldogulásra is kedvező.* Ez köztapasztalás által igazolt tény.

De nem ez a földolog. Hanem az, hogy merjük mindig bárkinek is a szeme közé nézni álarc nélkül is és merjük megvizsgálni a lelkiismeretünket. *A földolog az, hogy tudjuk becsülni önmagunkat.*

Legyen erőnk a meggyőződés lelkének befogadására s legyen erőnk a Szentlélek ellen való hazug élet kerülésére. De vajjon hányszor ünnepeljük még a Lélek ünnepét, micsoda katasztrófákon esik át nemünk, a mig ide jutunk, a mig a megváltás nagy műve teljessé lesz?

Ember János.

Hogyan lehetne eredményesebb tanítói munkásságunk?

(2. folytatás.)

3. *Erdményesebb lesz tanítói munkásságunk, ha megfelelő javadalmazásban részesülünk.*

Legelőször kellett volna ezt tárgyalnom, mert félek, nem jut erőm, időm e fontos és számottevő tényező megvilágítására. De jól van így, legalább nem mondhatja senki, hogy önző vagyok, mert harmadrendű tényezőnek tekintem; tehát alsóbb foknak javadalmazásban való félszegségünket. Valljuk meg őszintén — anyagi világban élünk. A materiális világ szekere jobban, könnyebben gördül, ha kenőcsöt használunk. Létünk szerének egyik kenőcse a pénz. Ki vonja kétségbe-

tenni, helyre fogják hozni az étvágyát. Én nem vagyok orvos, tiszteletes úr, de magamról tudom, hogy amit mondék, étvágygerjesztéshez a legkitünőbb orvosság.

Hej! kollégák, akkor még nem voltam ilyen nehézkes járasú, különben is mindig vágytam látni a havast, az örökzöld lombozatu fenyőt, hát megfogadtam a harangozóm tanácsát s másnap reggel gyalogszerrel utnak indultunk. Dél előtt 10 óráig meglehetősen könnyen mentem János után, de már 10 órán túl nehéz volt az utazás, mert ropant meleg volt. Mikor felérkeztünk a havas szélére, hol a bükk között már egy-egy fenyőfa is feltűnt, mintha csak ujra születtem volna, oly jól kezdetem érezni magamat, sőt kedvem kerekedett dalolni, meg kakukkolni is. János egy jó hajtásnyira járt mindig előttem. Hallva ő a kakukkszt, de nem tudván, hogy tölem ered, azt kérdezi egyszer: „Kakuk mond meg, hány esztendeig élek?” Én persze nem kakukkoltam egynél többet, mire ő hangosan kezd mondani: „Na, hogy száradjon ki a géged, ha nem tudsz többet mondani!”

A társaság, de különösen két paptársá eddig egészen fül volt, most azonban kitértek, mint a Vezuv és nevettek mind. Egy fél óra mulva a nevetés megszünt s Pataki tiszteletes úr felvén a fonalat, így folytatta tovább: „Szóalá - BCU Cluj-Napoca.”

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

Recept.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája.

Még most is emlegetik a jó öreg Pataki tiszteletes urat az ő hivei, pedig rég, hogy ott nyugszik a temetőkert egyik dombján, a nagy hársfa alatt. Nem is lehet könnyen feledni az olyan embert, ki mindenkinek tudott valami tanulságos történetet mondani s ki minden társaságnak, melyben hébe-hóba megjelent, tengelye, lelke volt.

Egy gyűlés alkalmával két paptársá arról panaszkodott, hogy nincs étvágya s azon ohajtásnak adott kifejezést, vajha valaki megtanítaná őket arra, hogy az kevés költséggel helyére zökkenne!

Én is voltam így — kezdé Pataki tiszteletes úr — nem fájt semmim s mégis beteg voltam, mert nem volt étvágyam. Persze elpanaszoltam fűnek-fának, még a harangozónak is elmondtam, kinek én — amint ő szokta mondani — legjobb embere vagyok; ő pedig nekem nem volt sem több, sem kevesebb, mint közem, lábam, no meg fejem, mert gondolkozott is helyettem. Mikor elbeszéltem neki, hogy mi a bajom, tűnődni, gondolkozni kezdett s egy reggel azzal állított be hoz-

zám, hogy ő a mult éjszaka az én betegségem fölötti aggodalmái miatt egy cseppet sem tudott aludni, folytonosan azon töprengett, hogy mitől lennék én jobban.

Nos, hát talált-e ki valami biztos orvosságot? kérdém.

Igen — mondá ő — s bizonyos vagyok benne, hogy ha beadom, olyan étvágya lesz, mint a farkasnak, megeszi a kötélbogot is.

Hát mi legyen az? — kérdém.

Először is azt mondom meg — kezdé János — hogy mi idézte elő az étvágytalanságot.

Hát maga azt is tudja?

Elég hosszú volt az éjszaka, hogy kifundáljak mindent.

Halljam hát!

Az étvágyhiány onnan van, hogy keveset mozg és sokat alszik.

Ejnye — gondolám — ez az ember érti a csiziót.

Most pedig azt mondom el — de figyeljen ide instálom — folytatá János, hogy mi módon jut jó étvágyhoz. Holnap reggel keljen fel 4 órakor, pakoltasson fel a tiszteletes aszonymnyal egy fél kenyeret, melléje szalonát, turót vagy sonkát, a hogy éppen a guszta hozza, aztán menjünk fel a havásra, nézzük meg honnan ered a Nagy-Küküllő. A fenyőállattal vegyített havasi levegő, a kristálytisza víz s az utazás, melyet odáig fogunk

hogyan várhatja valaki azt, hogy a gépezet kellően, kifogástalanul működjék? A rosszul táplált emberi és állati munkaerő, a kellően nem működő gépezet csak teher a nemzet gazdaságában, azok az általános fellendülésnek csak kerékkötő láncái, békői.

Száraz tény, hogy csak a közel múltban a székely tanítóság oroszán része 200 forintokról állíthatott ki díjlevelet és így szegénységi bizonyítványt. Ebből kellett családot fentartani; a társadalomban, már ahol a szükség kívánta, reprezentálni. Kivételt csak a nagyobb, népesebb, gazdagabb egyházak tanítói képeztek, akik a tanítóság mellett énekvezéri jövedelemben is részesültek. Ugy gondolom ezelőtt két évtizeddel részesült a tanítóság az államosítás és államilag segélyezett közs. iskolák létesítése által abban a szerencsében, hogy 300 forint lett fizetésének minimuma és ma 400 frt. S ha úgy nem járunk, mint a cigány lova, mely a kórás, penészes, poros szénát amíg megszokta volna, megdöglött, akarom mondani, ha mi is el nem károsodunk, megérjük az 500 forintot is. Haj! nagy összeg ez! Kénytelen vagyok mégis azt mondani, semmit sem javult a helyzetünk, csak jobban megtanultuk az önuralmat, jobban megtanultunk lemondani. Azt is megmondom, miért? Akkor, mikor 200—300 frt volt a fizetés — mondhatom — minden élelmi, háztartásbeli, ruházati és élvezeti cikknek az ára csak félannyi volt, mint ma s s még félannyi sem.

Hogy többet ne említsek, akkor 1 font hus, mely a régi jó mérésel megfelelt a kilónak, 10—15 kr. volt. Ma 50—70 kr. közt váltakozik; tehát a háromszoros, négyszeres árat elérte. Akkor tójást, csirkét, disznólatát a tanító ingyen is kapott. Ma sokszor pénzen sem lehet kapni. Különösen vidéki tanító forgalmi értékben nem tud vásárolni, mert a székely otthon drágábban adja, mint a piacon, arra el lehet készülvén mindenki, különösen aki meg van szorulva, mert a székely az alkalmat kihasználja. Akkor egy véka gabona 60—70 kr., ma 1 frt 50 kr. 2 frt közt váltakozik. Hát a ruházat? Hát a gyermektanítási költség? Összehasonlítható az akkori állapottal? Nem is fűzöm tovább, mert nekem, aki cseléden kívül kilenced magamról kell hogy gondoskodjam, nekem, akinek naponta legkevesebb 30 drb. karéj kenyeret kell leszelni, borsózdik a gondolattól is a hátam. Hogy a tanítóság sorsa nem javult semmit, azt csak a vak nem látja, illetve, hogy javult, csak egyedül a miniszter lapja hirdeti. Ha 600 frt lenne a törzsfizetés, akkor igen is ott állanánk, ahol a mádi zsidó; ott állanánk, ahol állottunk ezelőtt 20 vagy 30 évvel. Hogy családos ember a tanítói fizetésből úgy, hogy családjának, tanítói tekintélye fentartásának megadhassa amivel tartozik s megfelelően tanítói hivatásának, meg nem élhet; határozottan állítom.

Azt olvastam egy igen-igen kedves *Emberünk*

Épen szürkült, midőn megérkeztünk a Küküllő eredetéhez. Legelső dolga Jánosnak az volt, hogy valami szállást keressen, kapott is hamar egy fenyőgalyakból összehevenyészett kalibát s abban vonultunk meg, tüzet rakván egyik szögletébe. Éreztem, hogy éhes vagyok, de ki voltam merülve s inkább nyugalomra volt szükségem; különben az én Jánosom is azt mondta: nem tanácsos ilyen kifáradtan enni. Igazat adtam Jánosnak. Az én emberem fenyőgalyakból ágyat rögtönzött s én fáradt lévén, hamar elaludtam. Soha sem aludtam pompásabban, álmaim sem voltak soha édesebbek, mint ekkor. Azt álmodtam, hogy a Küküllő forrásához telepedve mind megettem a vitt kenyeret és sonkát s rá a havasi üde forrásból jókat ittam. Álomban oly könnyűnek, vidámnak éreztem magam, hogy képes lettem volna nyulat fogni. Nem hiába mondták, hogy némelykor az álomnak az ellenkezője teljesül be, mert rajtam csakugyan az történt. Mikor a szemeim kinyitlak, már meg volt virradva s nekem látnom kellett, hogy sem Jánost, sem az elemőzsiát nem látom. Éhes voltam, mint a farkas, kezdett a guta kerülgetni amiatt, hogy éhen veszek el, vagy megesznek a medvék. Egy pillanat alatt mindent össze-vissza gondoltam, csak azt nem tudtam elgondolni, hová lett Jancsi a tarisznyával. Végre kezdettem szétrézni s mert

tollából, hogy „Minden foglalkozás el kell, hogy tartsa a maga emberét”. Igen, ezt én is mondom, csak hogy minden szabály alól van kivétel, ez társadalmi szabály lenne s ez alól egyedül a tanítóság kivétel. A többi foglalkozás sorakozhatik mind oda, még a koldulás is; mert egy protekciós koldusnak sokkal több a jövedelme, aki kívánja, annak bebizonyítom. Hogy milyen a tanítók helyzete, azt elismerte szépen egy városi polgártársunk, fültanuja voltam. A vidéki tanító a városi huslevest a vendéglőben meg merte bírálni — gyengének találta. Ezt a vendéglős egy barátjának, városi vendégének panasolta, mire az így felelt: mi a váci fenyő? még az a falusi tanító is válogat? hiszen otthon csak akkor eszik huslevest, mikor vagy ő, vagy a tyukja beteg! No ez egyszer elismerésben részesült a tanítóság is!

Vagy azt hiszi tán valaki, hogy mivel az áll. tanítókat az állam külön választotta s némi-nemü előnyben részesíti, tán az ő sorsuk jobb? Téves hit. Kicifrázott nyomorúság! Annyi a különbség az állami és nem állami tanítók anyagi helyzete közt, mint a közel múltban magtörtént, kadácsi ember anekdotájában. Ugyanis: panaszok az atyafi a komájának, mi az oka? ő a teheneit is meg a juhait is egyformán telelte, egyforma takarmánnyal tartotta, t. i. szalmával s a juhait mind megvetkeztek, a tehenei nem akarnak megvetkezni? Bizony-bizony a múltban is, a jelenben is sokszor azzal vigasztaltuk s vigasztaljuk magunkat, amivel a nagy költő Arany:

„Ki ruházta fel a mezők lilimát? ...
Ki visel hü gondot az égi madárra? ...
Él még a jó Isten Ő engem is szeret,
Megadja, ha kérem a mai kenyeret.” ...

Miért van az, hogy a katonának háboru idején dupla lénung jár, s a tanítónak, aki örökös harcban van a tudatlanság, babona, a bűnnek minden alakzatai, istentelenségei ellen, a tanítónak küzdeni kell a mindennapi kenyérért, a betevő falatért. Miért van az, hogy a jegyzők, akik közt az eddigi fizetés mellett is a szegény ember csak olyan ritka volt, mint a fehér holló s mégis soron kívül 800 forintos fizetésbe emelkedtek... Nem irigylem, Isten bizony nem irigylem, csak azt akarom mondani, hogy az egész világon (az én világom Székelyország) ideális jegyzőt, aki az anyagiakon fölül emelkedett, aki előtt magasabb szempontok lebegtek, csak kettőt ismertem, az is az egyik meghalt, a nevét sem tudom hamarjába. A lövétei volt. A másik annyira szerény, hogy ha megdicsérem s a nevét is megmondanám, megszégyelné magát, vagy mások azt gondolnák, én hízlek, mert egy kicsit komám is. Dicsekedés nélkül mondhatom el, hogy annyi ideális tagot egy hivatalnok kar sem tud felmutatni — aránylag, mint a tanítóság. Vérért tüdejét s így életét áldozza s áldozta különösen a székely tanítóság az elnyomott anyagi helyzetben is, pedig a legtöbbször lenézés, megvetetés volt osztályrésze. Miért? Szegénysége miatt. Dolgozott önzetlenül nem a fizetés arányában, hanem sokkal többet;

Jancsit nem láttam, kezdetem előbb csendes, majd keményebb hangon kiabálni, később ordítani. Jancsi sehol sem volt.

Mit tegyek? hová legyek ebben a vadonban, hol csak medve, farkas tanyáz? Felnőtt ember vagyok — gondoltam magamban — nem illik félni, megerősítettem hát magamat. Az az egyetlen szerencsém volt, hogy félelmemben elfeledtem, hogy éhes vagyok. Leültem egy fatuskóra s imádkoztam, kértem az Istent, hogy küldjön valakit, ki megmutassa, merre van az én kedves kicsi falum: Ilyésmezeje. Az Isten meghallgata kérésemet, egy fiut küldött. — A fiu kérdésemre nem mondott többet, minthogy Korond erre, Sófalva, Parajd meg amarra vannak. Elég volt ennyi is. Megköszönve a fiu utbaigazítását, 4 órai gyaloglás után kiértem egy tisztásra, honnan széttekintve tájékozhattam magam. Félelmem, rettegésem a mily mértékben csökkent, éppen oly arányban kezdett győőrní az éhség. Jánosnak igaza volt, megettem volna most a kötélbogot is. Estve 10 órakor 40 órai éhezés után hazaérkeztem. Első dolgom természetesen az volt, hogy falatozzak, azt nem mondom el, hogy hogyan ettem, csak azt említem meg, hogy a feleségem látva az én munkámat, elfordult.

Mikor elvégeztem az étkezést, valaki kopogtat. János volt. Majd hogy a nyakába nem ugrot-

nem kenyérkeresetből, hanem mert lelki szükséglet volt nála. Sokszor üdvös, népboldogító eszméinek gátat vetettek; de ezen is keresztül törtetett, nemes diadallal. Azt akarom mondani, hogy a székely tanítóságot nemes munkájában, anyagi helyzete nem támogatta, előhaladásában nem segítette s mégis eredményeket ért el, oly eredményeket, melyek jobb sorsra tennék érdemessé. Igy is megtette kötelességét, de mit tehetett volna megfelelő eszközök mellett?

Vajjon, hol született meg az olvasó-körök önképző-körök, ifj. dalkörök nemes eszméje? ha nem a székely tanítóság kebelében, amely intézmények gyakorlása, a kormányok intézkedését 10, 20 sőt több esztendővel megelőzték.

Nem fűzöm tovább e fonalat, pedig még sok mondani valóm lett volna.

Vessük teljes bizamunkat egy jobb jövőre, mert minél függetlenebb lesz a tanítóság úgy szellemi, mint anyagi tekintetben s minél jobban elismeri a család és társadalom a tanító munkáját, annál fokozottabb mértékben lesz képes ama magasztos hivatásnak megfelelni, melyre őt életpályája, hivatalos esküje és kötelességzete egyaránt felhívja.

Higyjük el, hogy

„Még jöni kell, még jöni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez'
29 ezer tanító ajkán!”

A hét története.

A január óta huzódó válság még mindig nem nyert befejezést, sőt a megoldás reménye egyre halványodik, Fejérváry Géza báró kísérletéről, hogy ügyvivő kormányt alakítson, csak homályos hírek kerülnek nyilvánosságra, s nem lehet megítélni, mennyi felel meg belőlük a valóságnak. Történt azonban újabbán Kvassay István részéről is kísérlet az ellentétek kiegyenlítésére, mely azonban szintén balul ütött ki, mert Kvassay kijelentette, hogy nem a király megbízásából kíván tárgyalni a koalícióval s ebbe a vezérlő bizottság nem ment bele. A képviselőház a hét elején, már az ünnepekre való tekintetből is, elnapolta magát. Mint érdekes hír megemlést érdemel több főrendiházi tagnak értekezlete, melyben elhatározták, hogy csatlakozni fognak a képviselőház feliratához.

Németország ünnepe. Fialat trónörököse e hónap 6 án vezette oltárhoz Cecilia mecklenburgschwerini hercegnőt. Bár a német udvar családos jellegűnek deklarálta ezt az aktust, ez nem gátolta a császárukért rajongó németeket s a rokonszenvező népeket, hogy fényes ünneppé avassák a népszerű trónörökös esküvőjét. Vilmos császár a lakodalmon igazán emelkedett hangú beszédet intézett a fiatal párhoz.

Németországnak különben határain túl is volt diadala: megbukott Delcassé, a francia külügyminiszter, a ki a két ország közeledésének leghevesebb ellenzője volt. Ő volt különösen oka

tam. Hát maga él, hát maga megvan, de hát maga-e az János, kérdem és tapogatom?

— Én vagyok s örvendek, hogy megjött a tiszteletes ur is, az étvágya is.

— Megjött mind a kettő, de maga mikor és hogy jött haza?

— Mikor a tiszteletes ur a legjavában horkolt, felvettem az elemőzsiát s jóéjszakát és étvágyat kívánva, szépen otthagytam.

— Miért János?!

Hát csak azért, hogy jöjjön meg az étvágya istenigazába.

Jó, jó, mondom neki, de máskor ilyet ne tegyen.

Dehogyan nem teszek, hiszen úgy szeretem a tiszteletes urat, mint a lelkemet s ha segíthetek a baján, segítek biz én máskor is.

Az elemőzsiát, melyet János a havasról magával visszahozott — neki adtam s én jó órában legyen mondván, attól fogva olyan egészséges vagyok, mint a pinty.

— Kedves kollégák! — végzé beszédét a tiszteletes — ha ti is étvágyhiányban szenvedtek — János még él, elküldöm, ő bizonyosan segíteni fog rajtatok.

A kollégák nem fogadták el Pataki tiszteletes ur ajánlatát.

Pedig ennél jobb orvosságot az orvosok sem ajánlanak.

József János.

annak, hogy a marokkói kérdést kiélesítették, s emiatt egyre feszültebb lett a viszony Franciaország és Németország közt. Bukásának szintén egyedüli okát a németek határozott állásfoglalásában kell keresni, a mely Delcassé politikájának folytatását lehetetlenné tette.

Az orosz-japán háború az orosz flotta megsemmisülésével immár abba a stádiumba jutott, a melybe észszerűen csak annak mielőbbi befejezésére lehetne gondolni. Sűrűn keringenek is a béke hírek, de úgy látszik kevés az alapjuk, mert az udvarnál még mindig a háborús pártnak van többsége. Mennyire oktalan a háború folytatása, azt többi közt a Mandzsúországból érkezett hírek is illusztrálják, melyek szerint két hét múlva újabb nagy katasztrófa fogja érni Oroszországot.

Közben a forrongás is tovább tart Oroszországban, noha e héten nagyobb jelentőségű mozgalmak hírére nem vettük. Csak egy kőszai hírgazda egy-két napig Európa közönségét; ez arról szólt, hogy a cárt meggyilkolták volna, mi nagy konsternációt okozott a tőzsdéken. Később ez a hír valótlannak bizonyult.

Norvégia és Svédország között konfliktus keletkezett a minap azért, mert Norvégia magát függetlenítette Svédországtól. Norvégia stortingje már kijelentette, hogy a Svédországgal egy király alatt való egyesülés feloszlott, következményeként annak, hogy a király megszűnt mint norvég király fungálni. Mindkét országban már mozgósítják a katonaságot. Norvégia, Svájc mintájára, köztársasággá akar alakulni.

Belgrádot csinos kis botrány tartja izgatottságban. Legforgalmasabb utcáján Nikolics igazságügyminiszter botjával többször megütötte Pasics volt miniszterelnököt azért, mert utóbbi a lapjában kigunyolta Nikolicsét, amiért élt ember léte nemrég nőül vett egy fiatal lányt. A királynak jelentést tettek a botrányról, a melynek folytatása lesz.

Kiss György

25 éves tanítói jubileuma.

Kedves, családi kis ünnepet ült Homoródjánosfalva község lakossága e hó 1-én, az iskolai évszázó vizsgálat alkalmából.

E vizsgálat volt ugyanis Kiss György, községi iskolai tanítónak — a ki tanítói pályáját itt is kezdette — 25-ik vizsgálat.

Volt és jelenlegi tanítványai, valamint általában tisztelői megragadták az alkalmat és a vizsgálat végeztével több üdvözlő beszéd kíséretében — 25 éves tanítói működésének emlékére — szép ajándékkönyvet nyújtottak át neki.

Elsőnek a helybeli unitárius lelkész és iskolaszéki elnök mondott üdvözlőt, megköszönve ünnepeltnek a község és egyházközség tanúgyének 25 év alatt tett szolgálatait. Majd volt tanítványa Darkó Pál, géptulajdonos, szép köszöntés kíséretében átnyújtotta az ajándékot. Ezután jelenlegi tanítványai közül egy ismétlőiskolás leányka nyújtott virágcsokrot s ezzel együtt — üdvözlő szavaiban — a háladatosság szívében élő hervadhatatlan virágát. Végül vallásvizsgálati biztosként szereplő városfalvi unitárius lelkész, Péter Sándor, mint az udvarhelyi unitárius egyházköri nevelésügyi bizottság tagja mondott köszönetet ünnepeltnek.

A vizsgálatot társasvacsera követte, melyre az iskolaszék és egyházközségi keblitáncos tagjai voltak hivatalosak s kívülök részt vett több érdeklődő is. Itt folytatódott az üdvözlő beszéd, lelkész hangja pohárköszöntők alakjában.

Ünnepelt úgy ezekre a köszöntőkre, mint előbbiekre a meghatottság hangján válaszolt; kifejezve, hogy — bár jól esett neki a megemlékezés, — nem tartja magát érdemesnek ily ünnepeltetésre s azt, ha módjában lett volna, meg is akadályozza, mert ő csak kötelességét teljesítette.

Mi pedig még megjegyezzük, hogy sem maga az ünnepeltetés, sem annak ezen — nagyobb nyilvánosság előtt való — hírüladása nem akar tüntetés, kérkedés vagy feltűnni vágyás lenni. Egy-szerűen egy újabb példával illusztrálása annak egyfelől, hogy bárki, bármily kis körben tehet közhasznú, elismerésre méltó szolgálatokat a közjó-
nak s hogy másfelől az ilyen — s különösen közpályán tett szolgálatokat — úgy buzditás céljából, mint a háladatosság szép erényének ápolására

szükséges is, lehet is, kell is elismerni, méltányolni, ha erre a kellő, nevezetes alkalom kínálkozik.

Molnár Lajos

p. ü. tanácsos és m. kir. pénzügyigazgató.
1857—1905.

Egy zajtalan, munkás élet ért véget f. évi június 8-án. Egy évtized óta folyton tartó, gyötrő szenvedés emberföltötti fájdalmait oldozta föl a jó-tékony halál.

Kihalt porai június hó 9-én d. u. 6 órakor családtagjai, tisztviselőtársai s nagyszámu barátai jelenlétében beszenteltetvén, 10-én Csikszeredába szállított, hol d. u. 2 órakor átadatott az anyaföldnek.

Molnár Lajost minisztere bizalma és a koronás magyar király kegye, még a férfikor kezdetén, alig 40 éves korában egy felelősség terhes hatóság élére állította, mely állásra magával hozta az ifjú lelkesedés tüzeit, elhozta a férfikor munkaképességét és kedvét, elhozta az évek tapasztalatából méhszorgalommal gyűjtött tudást, mely eszközök gondos felhasználásával kezdte meg működését.

A látszólag rideg külső alatt, keblében meleg szív dobogott, igazságérzete legtöbbször legyőzte a főnöki szigort és ha valakit állásából folyó kötelességből a szolgálati viszony fegyverével sujtani is kellett, azt mindig a helyesebb irányítás reményével tette.

Ezek a tulajdonságok vonzották hozzá azokat, kiknek alkalmuk volt betekinteni az ő benső világába; ezek a tulajdonságok fűzték hozzá a tisztviselőtársakat és ezek a kiváló egyéni tulajdonok szereztek neki oly önzetlen munkatársakat, kikre még akkor is biztosan támaszkodhatott, midőn működése közben a gyilkos kór megrohanta.

A férfikor kezdetén egy rettenetes ellenség támadta meg, melylyel egy évtizednél tovább folytatott halálküzdelmet. Ez évtized alatt meg volt fosztva attól, hogy társadalmi tevékenységet fejthessen ki, akadályozva volt abban, hogy agilis voltát, melyet Csikvármegye közönsége igen előnyösen ismert — a szép, jó és nemes érdekében érvényesítse; ez alatt az évtized alatt üres ideje az emberföltötti fájdalmakkal való állandó harcban telt el.

Mindezt azonban keresztényi türelemmel viselte és ha a türelem mérlege már-már tulsúlyt kapott, ha kínjai fölemésztéssel fenyegették gyöngye szervezetét: akkor és mindig a munkához sietett, erős lelke még a fájdalomnak is határt szabott s ha e rettenetes kór a társadalmi tevékenység teréről leszorította, elégtételt, feledést, enyhülést mindig és mindig a munkában keresett.

A m. kir. pénzügyminiszter azonban mérlegelvén helyzetét sulyát, két hónappal ezelőtt megadta neki a jól megérdemelt nyugalmat és abban a percben el is vesztette azt a hathatós orvosszert, mely addig életben tartotta és melylyel a szörnyű kór ellen védekezni tudott. A mely percben a tollat letette, ágynak esett s két hónapra szenvedésteljes életét bevégezte.

Tevékenysége teréről azonban egy percre sem távozott, onnan vitték el most élettelen testét Csikszeredába, hogy végső óhajtása szerint szülői és testvérei oldalán aludja örök álmát.

Kívánsága teljesült, abban a földben talált örök pihenőt, melyet oly nagyon szeretett; családjának utolsó férfitagja lévén, úgy akarta, hogy porai szeretettei porával vegyüljenek és most, miután akarata teljesült, miután leszállott oda, hol nincs se fájdalom, se szenvedés, óhajtjuk, hogy álma legyen csendes és virrasszon fölőtte az emlékezet.

Azon alkalomból, hogy a járványos agy- és gerincagyhártyalob hazánkhoz közel eső Felső-Sziléziában tömegesen fellépett s ennélfogva lehetséges, hogy Magyarországon is járványszerűleg mutatkozni fog, szükségesnek tartom az illetékes hatóságok és az orvosok figyelmét az országos közegészségi tanács javaslata alapján felhívni a következőkre.

1. A járványos agy- és gerincagyhártyalob bejelentése 1894. évi 9195. sz. alatt kelt itteni rendelet értelmében kötelező, az 1893. évi 17415. sz. a. kelt rendelet értelmében pedig a betegség első esete 24 óra alatt ide bejelentendő és a járvány lefolyásáról a szabályszerű felhívás kimutatások terjesztendők fel. Ezeket kívül elvárom, hogy ezen betegség sűrűbb fellépése, illetőleg az első eset után néhány nap múlva mutatkozó újabb megbetegedések esetén a törvényhatóság első tisztviselője engem naponta táviratilag is tájékoztasson.

2. A járványos agy- és gerincagyhártyalob, amelynek feltűnőbb betegségi tüneteit az 1880. évi 17953. sz. a. kelt itteni körrendelettel kiadott »Népszerű oktatás« ismerteti, az újabb tapasztalatok szerint kétségen kívül ragályos természetű betegség. Ragályozás történhetik a beteggel való érintkezés után, sőt a beteggel érintkezésben volt egészséges egyének és élettelen tárgyak közvetítésével is. Valószínűnek látszik, hogy a fertőző anyag az orr és melléküreinek nyirkutain keresztül jut el az agy- és gerincagyhártyákra. Figyelembe véve ezen újabb tapasztalatokat is, a betegség elleni védekezés körül a következők tartandó szem előtt:

a) Minden gyanús beteg az egészségesektől azonnal elkülönítendő. A beteg lehetőleg kórházba szállítandó, ha a kellő elkülönítés vagy a kielégítő ápolás az illető lakásán nem vihető keresztül s ha a beteg és hozzátartozói a kórházba szállításba beleegyeznek. A szállítást nem szabad bérkocsin vagy más nyilvános szállító eszközön végezni, ha azonban ez nem volna elkerülhető, a szállító eszköz használat után a hatósági orvos utasítása szerint fertőtlenítenendő.

b) A beteget a kórházból csak akkor szabad kibocsátani, ha részéről fertőzés veszélye már nem fenyeget. Távozása előtt a beteget meg kell fürösztetni és ruháit is fertőtleníteni kell.

c) A beteg lakása a kórházba szállítás, illetőleg otthon ápolás esetén a betegség lefolyása után azonnal fertőtlenítenendő.

d) A beteggel egy lakásban lakó és vele érintkezésben állott gyermekek a hatósági orvos által megállapítandó időtartamra az iskolából kizárandók.

e) A beteggel érintkezésben levő családtagok legjobban azzal védhetik meg magukat a ragályozás veszélyétől, ha különösen kezük tisztaságára ügyelnek, a beteg szobájában nem étkeznek, ott ételt nem tartanak s a lakásban nagy tisztaságot tartanak fenn.

3. A beteg ápolása körül különösen a tovább fertőzés megakadályozása szempontjából a következők veendő figyelembe:

a) A beteg ápolásával foglalkozó egyébnek lehetőleg ne érintkezzenek másokkal.

b) Az ápoló mosható felső ruhát, vagy nagy kötényt viseljen s a beteggel való foglalkozása közben különösen arra ügyeljen, hogy a beteg beszélete, köhögése, tüszentése alkalmával kijutó nyálkarészecskék ne érhessek, mert úgy látszik, hogy a beteg szájának, orrának váladékában is jelen vannak a betegséget okozó fertőző csírák.

c) A kezek tisztogatásához szükséges dolgok (mósdótál, fertőtlenítő oldat, törülközők) a beteg szobájában állandóan legyenek kéznél.

d) A betegtől eredő anyagok (nyál, köpet, használt toroköblítő folyadék stb.) tüstént fertőtlenítenendők.

e) A beteg által használt zsebkendők, továbbá fehér- és ágyneműje rendszeresen fertőtlenítenendők, nemkülönben a beteg által használt egyéb tárgyak is, evő- és ivóeszközök stb., még pedig a beteg szobájából való eltávolításuk előtt.

f) Az ápoló a betegszoba elhagyásakor arcát, kezét gondosan mossa meg, száját öblítse ki s ha lehetséges, tiszta felső ruhát öltson magára.

Ezen rendeletet D a m o k o s Andor alispán nyomban közölte a járások főszolgabíráival és Székelyudvarhely város polgármesterével, ugyszintén az összes orvosokkal.

Különfélék.

— **Boldog ünnepeket kívánunk**, a szentlélek kiteltetésének magasztos ünnepén, lapunk összes olvasóinak és munkatársainak!

— **Koronázási évforduló.** Junius hó 8-án telt el 38 esztendeje annak, hogy Ő felsége Első Ferenc József Magyarország apostoli királya fejére tetette a magyar szent koronát. Ez ünnepélyes alkalom évfordulóján az ország minden részében s így vá-

rosunkban is hálaadó istentiszteletet tartottak, az iskolákban pedig e napon a tanítás szünetelt.

— **Városi számadások.** Gotthárd János polgármester 4164—905. kig. szám alatt értesítette a képviselőtestület tagjait, hogy a város közalapi és gyámpénztári számadásai elkészítettek és azok a számvevői irodában közszemlére ki vannak téve.

— **Halálozás.** Kulinyi Zsigmond szegedi iparkamarai titkár, a vidéki hírlapírók országos szövetségének elnöke, a vidéki újságírói kar egyetemének lángbuzgalmu mestere és védelmezője meghalt Szegeden e hó 6-án. Sok jeles újságíróknak nyerte az újságírás iránti impressziót a „Szegedi Napló” alapítója és jeles szerkesztőjétől, köztük Mikszáth K., Gárdonyi G., Pósa L. stb. Halála az egész országban, mert mindenhol ismerték, mély részvételt keltett.

— **Az ev. ref. leányiskola** rendes évről vizsgálati a következők sorrendben tartatnak meg: június 16-án d. e. 8 órától a III. és IV. oszt., d. u. 2 órától az I. és II. oszt., 17-én d. e. az V. és VI. oszt. minden tantárgyból. A női kézimunkák, szépirások és rajzok a vizsgálat tartama alatt közszemlére ki lesznek téve. A vizsgálatra a t. szülőket, az intézet pártolóit s az érdeklődő közönséget meghívja az igazgatóság.

— **Bodor Miklós** a székelykereszturi tanítóképződe jeles tanára, előbb a sepsiszentgyörgyi óvóképző kiváló szorgalmu igazgatója, mint részvétellel értesülünk, hosszas szenvedés után meghalt 52 éves korában. Egy jeles paedagogus, nemes emberbarát szállott oly korán a sötét sirba, örök álmát aludni Pihenjen csendesen!

— **Vizsga.** A székelyudvarhelyi szent Ferenc rendiek vezetése alatt álló róm. kath. elemi fiú iskolában az 1904—1905-ik év végén tartandó vizsgálatok sorrendje: június 19-én hétfőn reggel 8 órakor a II. és III. osztály minden tantárgyból: délután 3 órakor az I. osztály minden tantárgyból; június 20-án reggel 8 órakor a IV. és V. osztály minden tantárgyból. Június 21-én reggel 7 órakor a szent Ferenc rendiek templomában hálaadó szent mise „Te Deum”-mal, mely után az iskolában tartandó évről ünnepélyen az érdemsorozatokat felolvastatnak és a jutalmak kiosztatnak. A vizsgára és az évről ünnepélyre a n. é. szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **A budapesti tornaverseny** végrehajtó bizottságát Berzeviczy Albert kultusz miniszter a múlt hétre záróértekezletre összehívta, elismerését fejezte ki a tizenöt év óta rendezni szokott versenyek között ezen legnagyobb szabású és sikerrebben is valamennyit felülmúló verseny eredményeiért, úgy a végrehajtó bizottságnak, mint az ifjúságot nevelő tanári karnak. A hiányok számbavétele és a felmerült kiadások megállapítása után, javaslatok tettek a jövőben rendezendő verseny előmunkálataira nézve is, melyen mintegy 6000 tanuló részvételére számítanak. A máj. 27. és 28-iki verseny nézőterének költségei 86.000 koronába kerültek.

— **Előrelátás.** Reggel még épségben hajtóták a csordába egy özvegy asszony tehenét, este azonban már csak a tehén bőrét hozták haza, mivel hogy megdöglött. Kérdik az asszonytól szomszédjai, hogy miként történt a dolog? — „Nem tudom, de mihelyt láttam, hogy csak a bőrét hozták haza, mindjárt gondoltam, hogy valami baja történt a tehennek.”

— **A róm. kath. templom** belső javítására és díszítésére az ígéretben jegyzett adományokból befizettek: id. Dézsy Antal 25 K, Tamás Balázs 5 K, Ferencz János 2 K, Barkóczy Ferenc 2 K, Barkóczy Ignác 2 K, Papp János 20 K, Zakariás Antal 30 K, Sándor István g. kath. esperes 8 K, Csillag József 20 K, Kaptza Károly 10 K, Wirker Ernő 2 K, összesen 126 K. I—XIV. közlemény szerinti összeg 3317-76 K, összesen 3443-75 K. Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is hálás köszönetünket. Székelyudvarhely, 1905. június hó 7-én. Jung-Cseke Lajos, apát-plebános, b. elnök. Paschek Viktor, b. pénztárnok.

— **Meghívó.** A gazdasági egyesület választmányára f. hó 15-én délelőtt 9 órakor a vármegyei ház kistermében ülést tart, a melyre a választmány tagjai tisztelettel meghívottak. Tárgysorozat: 1. Orosz Lajos indítványa a vármegyei állattenyésztési szabályrendelet némely pontjainak megváltoztatása iránt. 2. Folyó ügyek. Székelyudvarhely, 1905. június 3-án. Az elnökség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bod Károly ny. tanár urnak, a vármegyei muzeum részére ajándékozott ásványokért és olaszteleki Sófávi János urnak régi írásokért a muz. egy. nevében köszönetemet nyilvánítom. Molnár Károly ig.

— **Olcsó pénz.** A székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet, mint a hirdetésünkben is látható, f. évi július hó 1-étől a váltó és be-

ablázásos kölcsönök kamatlábát minden mellékes járulék nélkül, tisztán 7 százalékban állapította meg, igen olcsó betáblázási díjszabás mellett. A betétek után pedig 4 és fél százalékot ad, s ezen kívül fizeti a 10 százalékos betét kamat adót is.

— **Nyilvános nyugtázás.** Az ev. ref. kollegium majálisának rendezőbizottsága köszönettel nyugtázza a kirándulási alapra adott következő felülfizetéseket: Dr. László Mihály 10 K, Molnár Károly, Solymosy Endre, Fejes Áron, özv. Doros Györgyné, Menyhárt András 2—2 K, Gönczy Lajosné, Nagy Elemér, Foltényi Elemér, Kovács Dániel és N. N. 1—1 K. Apróbb felülfizetések összesen 120 K. Az egész összeg 2620 K.

— **A társas cég.** Egy szép asszony nagyon dicsékedett egy fiatalember előtt azzal, hogy az ő kis leánya milyen okos; mire a fiatal ember azt kérdezte a kis leánytól: „Hogy hívják a papáját?” — „Kohn és társai!” volt a készleges válasz.

— **Szeplő, pattanás, foltok** az arcot elcsufítják, azonkívül a nap és szél is nagyon befolyásolja az arcot — ezért használják hölgyek, sőt urak is a hírneves Földes-féle Margit-Crém. E törvényesen védett arckenőcs sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy fégyel 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. 4—5

Csarnok.

Protekcio.

Tehetség és érdem helyett
Van manapság más ázsió,
Oládkodik minden téren
Az átkozott protekcio.

Lehetsz tanult, mukás, tudós,
Nem ér semmit, ez ma kevés,
Koplahatsz a föld sarában
Protekcio nélkül elvész.

Légy bár haszontalan fabáb,
Lesz szép jövőd, fény s uri mód,
Lehetsz taplófejű s hülye
Feleml a protekcio.

Kertész Albert.

Szerkesztői üzenetek.

B—gh P. Debreczen. Tehetségünk szerint a múlt és jelen számot így állítottuk össze. Az igyekezet megvolt s ha esetleg még a kielégítő mértéket sem érthetjük el, az nem az akaratunk miatt. Boldog ünnepeket s továbbra is kellemes, jó időtöltést kívánunk!

F—i. Bp. Egy kissé későn kaptuk s így b. kívánsága szerint, jövő számban fog jönni.

Sz. 2776—905. tkvi.

Hirdetmény.

Homoródszentmárton közös telekkönyvei arányosítás következtében az 1869. évi 2579. I. M. szabályrendelet értelmében átalakítatnak és ezzel egyidejűleg mindazon esetekre nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. c. az 1889. évi XXXVIII. t. c. és az 1891. évi XVI. t. c. a tényleges birtokosok tulajdon jogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. c. cikkben szabályozott eljárás fogantatásait.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben az 1905. évi július 17-én d. e. 8 órakor fog kezdődni.

Ennélfogva felhívattak:

1. az összes érdekeltet, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet elleni petaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésekkel eredhető kifogásokat jó hiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok kik, a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel:

3. mindazok kik valamely ingatlan jutalékhöz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek-e, hogy az átírására az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5. 6. 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezzék iparkodjanak és azokkal igényeiket e kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött

előtt szoval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek és

4. azok kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyanint az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg mert különben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. bíróság mint tkvi. hatóság.

Oklánd, 1905. évi június 5.

1—3

MÁTEFY, kir. albiró.

Sz. 232—1905. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Budapesti V. kerületi kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. 11—971. számú végzése következtében hivatalból képviselt Weisz Mihály budapesti lakos javára Bartha Andor bardoci lakos ellen 280 K s jár. erejéig 1905. évi május hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 2 lóhám és 1 kocsis nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósnak 1905. évi V. 108—2 számú végzése folytán 280 K tőkekövetelés, ennek 1903. évi december hó 10 napjától járó 5 százalék kamatai, $\frac{1}{2}$ százalék váltódíj és eddig összesen 143 koronában bírósági már megállapított költségek erejéig, Barcocon alperesnél leendő megtastására **1905. évi június hó 15-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fogadhatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1905. évi máj. 26.

Pollák Ignác,
kir. bir. végrehajtó

Olcsó pénz!

A székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet igazgatóság, a váltó- és kötelezvénykölcsönök kamatlábát folyó évi július hó 1-től minden mellékes járulék nélkül, tisztán 7 (hét) százalékban állapította meg.

A betáblázásokért a lehető legolcsóbb díjat számítja, még pedig:

	200 K-ig	2 K,	
	200 K-tól	600 K-ig	5 K,
	600 K-tól	1000 K-ig	6 K,
	1000 K-tól	felfelé	10 K.

Ad a szövetkezet ingatlan földbirtokokra, kamattörlesztéses (annuitásos) kölcsönöket is.

A betétek után $4\frac{1}{2}$ (négy és fél) százalékot fizet s hordozza ezen kívül a betétek adóját is.

A kölcsönök s mindennemű bejelentések a legkönnyebben keddi és szerdai üzletnapokon a szövetkezet üzlethelyiségében (Szentimre-utca 14. sz.) eszölhető.

Székelyudvarhely, 1905. június 6-án.

Az igazgatóság.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenszenvet tesz az iszákosságnak a szeszes ital. A COZA oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását. COZA a családok ezreit békítette ki ismét sok ezer férfit a szegény és beestelenségű, megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömörkedő fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és nagyon sok embernek életét számos évvel meghosszabbította. Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba-adagot és egy közzöni írással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Készkedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 128

INGYEN PRÓBA 186. SZ.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek, (Levelek 25 fill., lev. lapok 10 fillérral bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 186.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Erdély legszebb fürdőhelye

Homoród-Fürdő

Udvarhely megyében.

720 m. magasan a tenger színe fölött. Nyolc szén-savas vasas hideg ásványvízforrás. Óriási fenyvesek. Javallt: vérszegénység, angolkór, bujakór, de különösen specifikus hatáshoz heveny és idült női bajoknál. Nem luxus, hanem a szó szoros értelmében vett gyógyfürdő. Fősaison július 1-től szeptember 1-ig. Elősaison június 1-től július 1-ig. Olcsó, jó lakások, kitünő vendéglő. Állandó orvos és gyógytár. Posta, távirat és telefon-állomás. — Lakásmegrendeléseket és mindennemű tudakozódást azonnal elintézt.

HOMORÓD FÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA
Olahfalva (Udvarhely megye). 168

Olcso kölcsön!

A székelyudvarhelyi Zálogkölcsön-intézet és betéti pénztár igazgatósága közhírré teszi, hogy **folyó év július 1-től** kezdődőleg a betétek után tisztán 4 százalékot fizet és ezenfelül fizeti a tőke kamat adót. Kölcsönöket szintén ez időtől fogva: **kötvényre (betáblázás) 6 százalékos és váltóra 7 százalékosra ad.**

Árlejtési hirdetmény.

Betfalva község képviselőtestülete az állami iskola állandó elhelyezése céljából az építési összes munkálatokra árlejtést hirdet. **Az árlejtés Betfalván 1905. évi június hó 13-án d. u. 3 órakor kezdődőleg tartatik meg.**

Kikiáltási ár 7960 K 90 fillér, mely összegnek 5 százaléka készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban leteendő.

Részletes feltételek Betfalván a községi birónál. Tervrajz és költségvetés Székelyudvarhelyen a tanfelügyelői irodában megtekinthetők.

Betfalván, 1905 május 28-án.

BACZÓ LAJOS

GYÖR MÓZES,

a jegyző helyett.

községi bíró, elnök.

1-3 170.

AZ ISKOLAI ZÁRVIZSGÁK ALKALMÁBÓL

az igen tisztelt lelkész, tanár és tanító urak, valamint a szülők szíves figyelmébe ajánljuk jól felszerelt könyv- és írószerekkereskedésünket, hol sokféle

AJÁNDÉKTÁRGYAK ÉS

VIZSGAI JUTALOM-KÖNYVEK

nagy választékban és feltűnő jutányos áron állanak a nagyrédemű közönség rendelkezésére.

BETEGRH PÁL ÉS TÁRSAI

könyv-, zenemű- és papirkereskedése Székelyudvarhelyt

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitünő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a máj működés és epekészítés rendellenességeiben, az epekövek eltakarítását szembe tűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyrban, hasszervi dugulásokban, huygkó képződéseiben mézes huygárban, görvély- és mirigydagokban, angolkóros esontlágulás- és sorvadásokban. — A legkitünőbb üdőtital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt

Kászoni Fokut víze 14 fillér!

Baross-forrás borvize 8 fillér

Kérem a cégre ügyelni!

Olcso pénz

Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 16 sz. a (Betegrh Pál és Társai könyvkereskedésével szemben) jelzálog-forgalmi irodát nyitottam és az érdeklődő közönség becses tudomására adom, hogy 4-4 és fél százalék mellett már 300 koronától kezdve olcsó kölcsönöket eszközölök.

Ugyisintén adás-vételeket, birtokok, erdők és bányatermek értékesítését is elvállalom. Mérsékelt díjazás előleges megállapodás szerint, az ügyletek lebonyolítása után.

Értekezhetni naponta d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5 óráig. Levél utján is szívesen szolgálok díjtalan felvilágosítással, megfelelő válaszbélyeg ellenében.

148

Árvátfalvi Bokor András

Aki gyorsan és előnyösen házat, birtokot, üzletet, árut venni vagy eladni akar,

Aki bármiféle állást vagy foglalkozást keres, o o o o

Aki lakást, üzletet, birtokot stb. bérbe venni vagy adni kíván, o o o o o o

Aki társat, pénz kölcsönt stb keres, o o o o o o

Aki szakácsnőt, o szobalányt, mindenest, gyermekleányt keres, o o o o

Aki férjhez menni, nősülni, vagy más ismeretséget, vagy levelezni akar, o o o

biztosan és leggyorsabban eléri célját, ha igénybe veszi a

„SZÉKELY-UDVARHELY” apró hirdetés rovatát.

FIAM VÁSÁROLJ oly kereskedőknél, kik hirdetnek, mert ezek intelligensek és jól fogsz jární **FRANKLIN.**

A MEGGAZDAGODÁSHOZ vezető ut, a nyomdafestéken keresztül vezet. **BARNUM.**

A MIKOR A KERESKEDŐ pihen, helyette a reklám dolgozik. **CARNEGIE.**

A „SZÉKELY-UDVARHELY” hirdetéseit a legeredményesebbek.

GÖZCSÉPLŐ KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
GÉPÉ ÜZLETEK IS KÖTTETNEK

AZ AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG RESICZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE.

HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT, MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

„FONTOS!”

ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

ÁRJEJYZÉKÜNK MINDEN GAZDÁNYNAK FONTOS TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNTATRA DUMENTŐEN KÜLDETIK!

SÜRGŐNY VAGY LEVÉLCZIM: **„AGRARIA” BUDAPEST**

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz”

Székelyudvarhelyen

Van szerencsénk a nagyrédemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth-terén fióküzletet nyitottunk. Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és kőrifagerendelyvel ellátott miskolci váltócékünket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szerzőszámokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárakat legelőnyösebb árban és figyelmes kiszolgálás mellett.

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárunkra, melyek felelősség mellett igen előnyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók. A n. é. közönség becses bizalmába ajánlva magunkat s jóindulatu szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely

fióküzlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Utii bóröndök a legnagyobb választékban.

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát férfi és női ruhaszövetekben a legolcsóbtól a legfinomabbig, mindennemű ruházati cikkekben. Kész férfi és iskolás gyermekruhákban.

Férfi és női diszkalapok, cipők és nagy választék fehéreneműekben, kitünő hazai gyártmányu vásznakban, asztalneműekben és butortakarókban, futószőnyegekben, nagy szőnyegekben.

Összes ruhadiszek, nap- és esőernyőkben nagy választék.

Szabó- és kárpitos kellékekben, bluzok és alsószoknyákban állandó nagy raktár.

Legolcsóbb árak!

Szappanok, illatszerek, fog- és ruhakék

Gyertyánty J. fiai vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban.

Gyarmathy István épület és butor asztalos
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt elvállal és pontosan teljesít minden e szakba tartozó munkákat. — Mindenféle alkalmakra készít csinos ajándék- és emléktárgyakat a legújabb rajzok és minták szerint, jótállás mellett. — Jelszava: **szolid munka, jutányos ár és pontosság!**

HERMANN GYÖRGY
FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT
Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszemléklapok, valamint cimtáblák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szószékeket stb. kiújítok, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos árban. Továbbá műkedvelő ifjaknak, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtanak nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

Ernst György CUKRÁSZDÁJA ÉS KÁVÉHÁZA
Székelyudvarhelyen, Batthyány-tér 5. szám alatt. Mindennap kitűnő fagyaltok, friss torták, izletes cukrász sütemények, jeges és tejes kávé kapható.

KÉRJEN
csak Seller és Kary-féle

ALKALOM
FONOGRÁF ÉS GRAMOFON
VÉTELRE
Helyszíne miatt fonográfiát és gramofont tetemesen leszállított áron eladó Betegh Pál és Társai könyv- és papírkereskedésben Székelyudvarhelyen.

FREDIN

legjobb tisztítószer minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxealf, oscaria, chevreaux és lakkcipőhöz. Bécs, XII.

Őszi trágyázáshoz a
Thomassalakliszt

helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. Kivánatra szakmunkákkal és árajánlással készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS
Budapest, VI., Teréz-körút 3. sz.

a Thomassalakgyárak, Berlin, vezérképviselője a magyar korona országainak területén. Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

A Földes-féle Margit-crem

Hölgyek
!! részére nélkülözhetetlen !!
LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER!

pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít. Ára: kis tégely 1 K, nagy 2 K.

Kiváló tolett-cikkek:

Margit-hölgypor (3 színben) kor. 1 20, argit-sz appan 70 fill., Margit-fogpép (Zahn pasta) 1 kor., Margit arcvíz 1 kor. Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Arad

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszerekkereskedésben.

Főraktár Székelyudvarhelyt: KONCZ ÁRMIN és SOLYMOSSY JÁNOS gyógyszerertárban. 4-5

Kert megnyitás. Erzsébet szálloda Erzsébet kertjét vasárnap pünköst 1-ső napján délután a helybeli első zenekar hangversenyyel nyitja meg. Tisztelettel D e z s i Antal, szálloda és kerttulajdonos.

Schicht-szappan

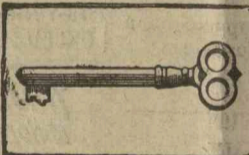
„szarvas“

vagy

„kules“

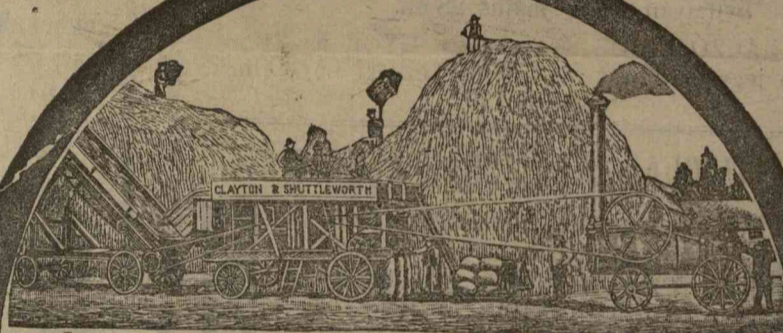

jegygyel
legjobb, legkládósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsakavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

Versenyt kizáró olcsó árban elfogad és szakszerű, izléses kivitelben készít el mindennemű

nyomtatványt és könyvkötői munkát

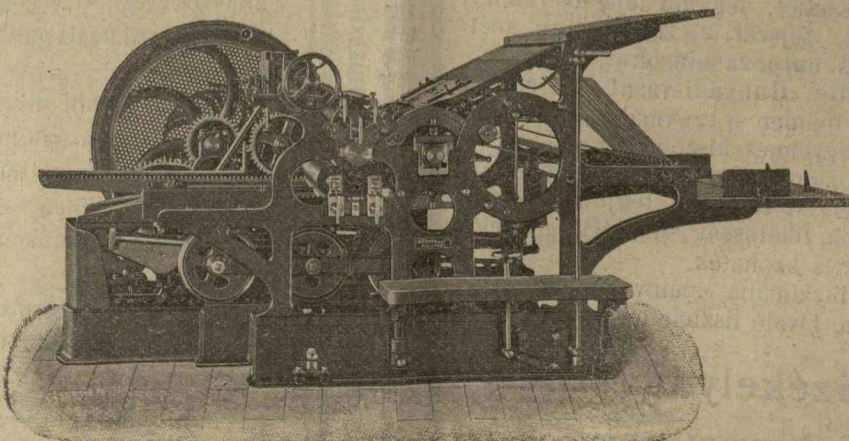
Költségvetés ingyen és bérmentve!

Egyleteknek és könyvtáraknak különösen mérsékelt árszabás! Egyházi, iskolai, szolgabirói, községi, körjegyzői, ügyvédi, végrehajtói nyomtatványok áruháza

— A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatvány-raktára.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSAI

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Folyóiratok, hírlapok, irodalmi művek eredeti áron, költségfel-számítás nélkül megrendelhetők.

Zeneművek papir-, író- és rajzszerék

nagy választékban és olcsó árban!

Teljes könyvtár- és irodaberendezések mérsékelt árak mellett. Szakszerű, kifogástalan kivitel!

SZÉKELY-UDVARHELY

c. legelterjedtebb független lap szerkesztősége és kiadóhivatala.